

**Odborný text na vysoké škole
psaní seminárních prací
U3V - To nejlepší z UTB**

- Základní charakteristika
- Tvůrčí složka
- Náležitosti odborných prací
- Esej – úvaha na odborné téma
- Citační etika

Základní charakteristika I.

- Seminární práce
- Ročníkové práce
- Závěrečné práce
(vysokoškolské kvalifikační práce)
 - Bakalářské práce
 - Diplomové (magisterské, inženýrské práce)
 - Rigorózní práce (malý doktorát PhDr.)
 - Dizertační práce (doktorská PhD.)
 - Habilitační práce (docentura doc.)

A decorative image on the left side of the slide showing a dense cluster of bright yellow and orange autumn leaves, with some dark tree branches visible against the foliage.

Základní charakteristika II.

- **Akademické tituly** Bc. · BcA. · ICDr. · Ing. · Ing. arch. · JUDr. · MDDr./ MSDr. · Mgr. · MgA. · MUDr. · MVDr. · PaedDr. · PharmDr. · PhDr. · PhMr. · RCDr. · RNDr. · RSDr. · ThDr. · ThLic.
- **Akademicko-vědecké tituly** CSc. · Dr. · DrSc. · DSc. · Ph.D. · Th.D.
- **Vědecko-pedagogické tituly** doc. · prof.
- **Čestné tituly** dr. h. c.
- **Dr.** doktor (titul byl udělován v přechodném období po roce 1990 před zavedením titulu **Ph.D.**, kterým byl zcela nahrazen; jeho držitelé mohou požádat příslušnou univerzitu o jeho změnu na **Ph.D.**)
- **CSc.** kandidát věd (udílení této vědecké hodnosti bylo zrušeno)
- **DrSc.** doktor věd (udílení této vědecké hodnosti bylo v ČR zrušeno, v SR pokračuje)

Základní charakteristika III.

- Strukturovaná, formalizovaná práce
- Čím vyšší úroveň práce tím vyšší požadavky i na formální úpravu
- Styl je odproštěný od osobních emocí, kritický, věcný, popisný
- Schopnost pracovat s odbornou literaturou a aplikovat získané poznatky

Tvůrčí složka I.

- Shodné rysy u kreativní a vědecké činnosti

Dodržování stylistických, gramatických, pravopisných a kompozičních pravidel

- Tvůrčí psaní se neobejde bez určitých pravidel a při psaní odborné práce je zapotřebí tvůrčího myšlení
- Řešení začíná otázkou – formulováním problému a následných otázek
- Rozvíjení klíčových slov

Tvůrčí složka II.

- ***Využití dosavadních znalostí***
(získané studium, podklad z literatury a informačních zdrojů)
- ***Spojení různorodých prvků***
(vědecké vnímání a praktický život)
- ***Hledání nových řešení***
(využití v běžném životě, k prospěchu jiné věci)
- ***Modelování***
(názorné schéma či situace)
- ***Analogie***
(zkušenosti z řešení podobného případu)
- ***Asociace***
(probírání nashromážděného materiálu, zaznamenávání nápadů)
- ***Sebehodnocení a hodnocení***
(hodnocení jevu a vlastního pohledu na něj)

Tvůrčí složka III.

- Získané znalosti
- Informační zdroje
- Klíčové termíny
- Pojetí/úhel pohledu/uchopení tématu

Náležitosti odborných prací I.

- Struktura
- Stanovený rozsah
- Zadané je: řádkování, velikost písma, okraje, způsob zvýraznění nadpisů kapitol a podkapitol
- Číslování stran až od úvodu
- Dodržovat by se měl také druh odstavců
- Potištění pouze po jedné straně
- Jednotný styl v celé práci
- Tabulky, grafy a obrázky: názornost, dokreslení situace
- Vlastní názor

Náležitosti odborných prací II.

- **Titulní list** – název, autor, předmět, fakulta
- (abstrakt a klíčová slova)
- **Obsah** – rozdělení kapitol
- **Úvod** – proč o daném tématu píš, co chci prací říct, co je cílem
- **Kapitoly a podkapitoly** – jasně strukturované: materiál, metody, výzkum, hypotézy, analýza, výsledky, diskuze
- **Závěr** – zhodnocení výsledků a jejich prezentace, aplikace v praxi, přínos, vyvození nových skutečností
- **Literatura** – soupis použitých zdrojů
- **Přílohy** – názorný materiál, tabulky, fotky, ilustrace

A decorative vertical strip on the left side of the slide featuring a close-up of bright yellow and orange autumn leaves, likely maple, with dark tree branches visible against the foliage.

Náležitosti odborných prací III.

- Šablona
- Kompilační dílo
- Počet informačních zdrojů – knihy, časopisy, internet
Méně je někdy více – časová náročnost, dobrý zdroj
Poznamenání si zdroje
- Citování již publikovaných informací
 - identifikace cizího díla
 - uvozovky, oddělení odstavcem,
 - uvedení v soupisu literatury
 - přímá citace, parafráze

Esej – „úvaha na odborné téma“ I.

- spojuje odbornost a uměleckost
- **Úvod**
 - Vymezení cíle eseje, naznačení otázek, na něž se bude v textu odpovídat
 - Všeobecné informace o významu zkoumaného jevu
 - Historie vzniku a vývoje popisovaného jevu
 - Shrnutí dosud známých poznatků
 - Definiční vymezení zkoumaného jevu
 - Vnější popis objektu, jevu, děje
- **Jádro odborné úvahy**
- **Závěr**
 - Shrnutí výsledků autorových úvah
 - Vyvození důsledků a nastínění budoucích úkolů
 - Zamyšlení nad širšími důsledky zkoumaného jevu

Esej – „úvaha na odborné téma“ II.

- Je možno použít expresivní a emocionální výrazy, metafory, tedy nejen vyjadřovací prostředky čistě racionální a citově neutrální.
- vlastní pohled na problematiku, životní postoj, komentování, kritika
- Své názory a názory ostatních (informační zdroj)
- Souvislosti

Esej – „úvaha na odborné téma“ III.

- stylistika
- „ich“ forma není vhodná
- Trpný rod nebo třetí rod (uvádí se, bylo uvedeno, napsalo se, bylo napsáno...)
- **Přechody:**
 - autor A tvrdí, že... ;
 - ale autor B. o tom říká... ;
 - ... tomuto odporuje názor C. ... ;
 - ... obdobný přístup k problematice má také D... ;
 - ...ze vzpomínek paní E chci uvést.... ;
 - ... toto dokládá také publikace vydaná tehdejším odborníkem na ...;
 - ...zatímco F říká ..., G to takto nevidí... ;
 - H a I vyzkoumali, že... ;
 - ... přičemž J došel k jinému závěru... ;
 - ... a K k tomu navíc dodává... ;
 - ... navíc L si myslí, že... ;
 - ... kromě toho v časopisu Vesmír v r. 2000 uvedli také....

Esej – „úvaha na odborné téma“ IV.

- **Stylistické obraty**

navázání vlastní myšlenky a myšlenky někoho jiného:

... tento názor uvádí více autorů... ;

... problém se tedy zjednodušil většinou na... ;

... v denním tisku nalézáme hodně zmínek o ;

protože si tato studie neklade za cíl popsat veškeré....omezím se na... ;

... z několika pramenů lze vytvořit tento malý přehled o... ;

... kdybychom šli v tématu dál, kdoví jestli bychom se dočkali.... ;

... naštěstí tuto vizi nic nepotvrzuje,

většinou se uvádí... ;

...tento názor je, zdá se, ojedinělý... ;

Citování použitých zdrojů I.

- „*Přímá citace*“ (uvozovky, kurzíva), parafráze (běžně, jen s odkazem)
- Norma – pravidla pro to jaké údaje, pořadí údajů a interpunkce mezi nimi.
- Plagiátorství/poctivost

1. Odkaz na citaci v textu

[2] – číselný,

(Novák, 2006) – autor a datum

.....² (index u textu, publikace pod čarou)

2. Seznam literatury na konci práce

Číslovaný seznam (úplný záznam odkud je čerpáno)

řazený abecedně

Citování použitých zdrojů II.

Zkrácená verze, nezbytné prvky pro identifikaci zdroje.

- **Kniha**

PŘÍJMENÍ, Jméno tvůrce. *Název*. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. ISBN.

HOLÁ, Jana. *Interní komunikace ve firmě*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-1250-0.

*ISBN v ČR až od roku 1990

- **Časopis**

Název časopisu. Místo publikování: Nakladatel, datum publikování. Číslo časopisu. ISSN.

CHIP: magazín informačních technologií. Praha: Vogel, 1999, č. 12. ISSN 1210-0684.

- **Webová stránka**

PŘÍJMENÍ, Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. [online]. Místo publikování: Nakladatel, datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Dostupnost a přístup.

Nostradamus [online]. 19. 10. 2011 [cit. 2011-11-01].

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nostradamus>.

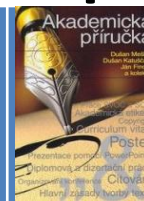
HORÁČKOVÁ, Alice. *Profesionální houbař: vydělal si i dva tisíce dolarů za den* [online]. Praha: Idnes.cz, 29. října 2011 [cit. 2011-10-28].

Dostupné z: http://finance.idnes.cz/professionalni-houbar-vydelal-si-i-dva-tisice-dolaru-za-den-p3n-/podnikani.aspx?c=A111015_1668525_podnikani_bab.

Literatura k přečtení

ŠANDEROVÁ, Jadwiga; MILTOVÁ, Alena. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začátečníky*. Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2005. ISBN 8086429407.

MEŠKO, Dušan; KATUŠČÁK, Dušan; FINDRA, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

Čmejrová, S.-Daneš, F.-Světlá, J.: *Jak napsat odborný text*. Praha, Leda 1999.

GERŠLOVÁ, Jana. *Vádemekum vědecké a odborné práce*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2009. 148 s. ISBN 978-80-7431-002-7.

FIŠER, Zbyněk. *Tvůrčí psaní*. Malá učebnice technik tvůrčího psaní. Brno: Paido, 2001.

ZBÍRAL, Robert. *Příručka psaní seminářních a jiných vysokoškolských odborných prací*. Praha : Linde, 2009. 159 s. ISBN 978-80-7201-779-9.

ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. Vyd. 1. Brno : Computer Press, 2011. 208 s. ISBN 978-80-251-3510-5.

ŠESTÁK, Zdeněk. *Jak psát a přednášet o vědě*. Vyd. 1. Praha : Academia, 2000. 204 s. ISBN 8020007555.

Děkujeme za pozornost

Použitá literatura

- *Akademický titul* [online]. Aktualizace 21. 9. 2011 [cit. 2011-11-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Akademick%C3%BD_titul .
- BIERNÁTOVÁ, Olga. *IVA: Citační tahák* [online]. CC 2011 [cit. 2011-10-31]. Dostupné z: http://iva.k.utb.cz/wp-content/uploads/citacni_tahak.pdf.
- CHYTKOVÁ, Dagmar. Tvůrčí psaní: textová opora k předmětu KPI22 Kreativní práce s informacemi. [online]. [cit. 31.10.2011]. Dostupné z: <http://kurzy.knihovna.cz/course/view.php?id=41>. Nutné přihlášení. Pdf.
- *Kandidát věd.* [online]. Aktualizace 27. 9. 2011 [cit. 2011-11-01]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/CSc>.
- MENOŠEK, Jiří. Jak (ne)napsat diplomovou a dizertační práci? [online]. [cit. 2011-10-31]. Dostupné z: <http://www.csmo.cz/other/dizert.php> .
- MENOŠEK, Jiří. Jak (ne)napsat článek pro odborný časopis?. *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 9 [cit. 2011-10]. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/node/1127>. ISSN 1212-5075.
- OSVALDOVÁ, Barbora. *Esej.* [online]. © 2009 [cit. 2009-09-18]. Dostupné z: <http://www.zurnalistika.cz/?p=23>. Blog.